

sheriayamungu.org

Kiambatisho 5d: Chakula Katika Sabato — Mwongozo wa Kivitendo

Ukurasa huu ni sehemu ya mfululizo juu ya amri ya nne: Sabato:

1. [Kiambatisho 5a: Sabato na Siku ya Kwenda Kanisani, Vitu Viwili Tofauti](#)
2. [Kiambatisho 5b: Jinsi ya Kuhifadhi Sabato Katika Nyakati za Kisasa](#)
3. [Kiambatisho 5c: Kutumia Kanuni za Sabato Katika Maisha ya Kila Siku](#)
4. [Kiambatisho 5d: Chakula Katika Sabato — Mwongozo wa Kivitendo](#) (Ukurasa wa sasa).
5. [Kiambatisho 5e: Usafiri Katika Sabato](#)
6. [Kiambatisho 5f: Teknolojia na Burudani Katika Sabato](#)
7. [Kiambatisho 5g: Kazi na Sabato — Kukabiliana na Changamoto za Ulimwengu wa Leo](#)

Katika makala iliyotangulia tuliwasilisha tabia mbili za mwongozo kwa ajili ya kuhifadhi Sabato—kujiandaa mapema na kusimama kwanza kuuliza kama jambo fulani ni la lazima—na tukaangalia jinsi ya kuishi Sabato katika kaya mchanganyiko. Sasa tunageukia moja ya maeneo ya kwanza ya kivitendo ambako kanuni hizi zina umuhimu mkubwa: chakula.

Mara tu waumini wanapoamua kuhifadhi Sabato, maswali kuhusu milo huibuka. ***Je, niendeleo kupika? Naweza kutumia jiko langu au tanuri ya umeme/mikrowevu? Vipi kuhusu kwenda kula nje au kuagiza chakula kiletwe nyumbani?*** Kwa kuwa kula ni sehemu ya kawaida ya maisha ya kila siku, ni eneo linaloweza kuleta mkanganyiko haraka. Katika makala hii, tutaangalia Maandiko yanachosema, jinsi Waisraeli wa zamani wangepafahamu, na jinsi kanuni hizi zinavyotafsiriwa katika nyakati za kisasa.

Chakula na Sabato: Zaidi ya Moto

Mtazamo wa Kimashehe Kuhusu Moto

Miongoni mwa kanuni nyingi za Sabato katika Uyahudi wa Kimashehe, marufuku ya kuwasha moto iliyoko katika Kutoka 35:3 ni sheria kuu. Mamlaka nyingi za Kiyahudi za Othodoksi hukataza kuwasha au kuzima mwali, kuendesha vifaa vinavyozalisha joto, au kutumia vifaa vya umeme kama vile kubonyeza swichi ya taa, kitufe cha lifti, au kuwasha simu, wakitegemea aya hii ya kibiblia. Wanaona shughuli hizi kama aina mbalimbali za kuwasha moto, hivyo kuziharamisha siku ya Sabato. Ingawa kanuni hizi zinaweza kuonekana mwanzoni kama shauku ya kumheshimu Mungu, tafsiri kali kiasi hiki zinaweza kuwafunga watu kwa sheria za kibinadamu badala ya kuwapa uhuru wa kuifurahia siku ya Mungu. Haya kwa hakika ndiyo mafundisho ambayo Yesu aliyaonya vikali alipowakemea viongozi wa kidini, kama alivyonena: “Ole wenu ninyi walimu wa sheria, kwa sababu mnawatwika watu mizigo mizito isiyoweza kubebwa, nanyi wenyewe hamtakikusaidia hata kwa kidole kimoja” (Luka 11:46).

Amri ya 4: Kazi dhidi ya Pumziko, Si Moto

Kinyume chake, Mwanzo 2 na Kutoka 20 vinaonyesha Sabato kama siku ya kuacha kazi. [Mwanzo 2:2-3](#) unaonyesha Mungu akiiacha kazi Yake ya uumbaji na kuitakasa siku ya saba. [Kutoka 20:8-11](#) inawaamuru Israeli kuikumbuka Sabato na kutoifanya kazi yoyote. **Msisitizo si juu ya njia (moto, zana, au wanyama) bali juu ya tendo la kazi.** Katika ulimwengu wa kale, kuwasha moto kulihitaji jitihada kubwa: kukusanya kuni, kutoa cheche, na kudumisha joto. Musa angeweza kutaja kazi nyingine nzito kuonyesha hoja hiyo hiyo, lakini moto huenda ulitajwa kwa sababu ulikuwa jaribu la kawaida kufanya kazi siku ya saba (Hesabu 15:32-36). Hata hivyo, amri inasisitiza kuacha kazi za kila siku, si kukataza matumizi ya moto yenyewe. Kwa Kiebrania, שַׁבָּת (shavat) humaanisha “kuacha,” na kitenzi hiki ndicho chanzo cha jina שַׁבָּת (Shabbat).

Mtazamo wa Kawaida wa Busara Kuhusu Chakula

Kwa mtazamo huu, Sabato inawaita waumini leo **kuandaa chakula mapema na kupunguza shughuli nzito wakati wa saa zake takatifu.** Kupika milo migumu, kuandaa chakula kuanzia mwanzo, au kuingia kwenye kazi nyingine nzito za jikoni kunapaswa kufanywa kabla, si kwenye Sabato. Hata hivyo, kutumia vifaa vya kisasa vinavyohitaji jitihada ndogo—kama jiko la gesi/umeme, tanuri, mikrowevu, au blender—kunalingana na roho ya Sabato wakati vinatumika kuandaa mlo rahisi au kupasha chakula kilichoandaliwa tayari. Suala si kubonyeza tu swichi au kitufe, bali ni kutumia jikoni kwa namna inayozalisha kazi ya kawaida ya siku za kazi katika siku takatifu ya Sabato, ambayo **inapaswa kujielekeza hasa kwenye pumziko.**

Kula Nje Siku ya Sabato

Moja ya makosa ya kawaida miongoni mwa wanaohifadhi Sabato katika nyakati za kisasa ni kwenda kula mgahawani siku ya Sabato. Ingawa huenda ukaonekana kama aina ya pumziko—kwa sababu, hatimaye, wewe hupiki—**amri ya nne inakataza waziwazi kuwasababisha wengine wafanye kazi kwa niaba yako**: “Usifanye kazi yo yote, wewe, wala mwanao mume wala mwanao mke, wala mtumishi wako mume wala mtumishi wako mke, wala mnyama wako, wala mgeni aliye ndani ya malango yako” (Kutoka 20:10). Unapokula mgahawani, unawalazimisha wahudumu wapike, watumikie, wasafishe, na kushughulikia pesa, hivyo kuwafanya wafanyie kazi siku ya Sabato kwa ajili yako. Hata wakati wa kusafiri au hafla maalum, desturi hii hupotosha kusudi la siku hiyo. Kupanga milo mapema na kubeba chakula rahisi, tayari kuliwa kunahakikisha unaweza kula vizuri bila kuwaomba wengine wafanye kazi kwa ajili yako.

Kutumia Huduma za Uwasilishaji wa Chakula

Kanuni hiyo inatumika kwa huduma za uwasilishaji wa chakula kama vile Uber Eats, DoorDash, au programu zinazofanana. Ingawa urahisi unaweza kuvutia, hasa ukiwa umechoka au unasafiri, kuweka oda kunahitaji mtu mwingine kununua, kuandaa, kusafirisha, na kukuletea chakula mlangoni—haya yote ni **kazi inayofanywa kwa niaba yako katika saa takatifu**. Hili linakwenda kinyume moja kwa moja na roho ya Sabato na amri ya kutowafanya wengine wafanyie kazi. Njia bora ni kupanga mapema: beba chakula kwa safari yako, andaa milo siku iliyotangulia, au kuwa na bidhaa zisizoharibika kwa dharura. Kwa kufanya hivyo, unaonyesha heshima kwa amri ya Mungu na pia heshima kwa utu wa wale ambao vinginevyo wangekuwa wakifanya kazi kwa ajili yako.